

Kak zwuraznjamy němske „man“ – indefinitny wosobowy agens

„so“	„čłowiek“	2. sg. „ty“ maskul.	„jedyn“ + 3. [2.] sg.	3. pl. „woni“	„ludžo“	2. pl. „my“
tu so wjele džěta; něsto so wě, a něšto sužě; to so cyle jed- norje tak čin; w džězi so često džěta; to so tak wurjekuje; tute pronomeny wu- žiwaſa so kaž nume- rale; kongruentnej formje triebatej so husto ...; Njehodži so za re- fleksiwe werby!	To so čłowiek jenož džiwa! To wšudźe ptaci, při kóždym džěle – čłowiek nje- môže tola jenož wo- koło lětać. Druhdy čłowiek so ani sam njeznaſe. Na to mó- že čłowiek schorjeć. Čłowiek njemóže ženje wěđeć, hač snadž handy tež raz w šuli njetrieba.	před wobjedom dyr- biš sei ruce wumyć; za pjenjezy wšitko dóstanješ; to sy biezmócný; při tym môže wopravdze zadwólować; tam so cycle wosamoćeny čuješ; z tajkim zer- zawym awtom by so tola blamowat	smě jedyn to scyla prajic? jedyn ženje njevě[š]; to jedyn tolia wě[š]; to so je- dyn jenož džiwaſi; »Ach, Měrčinko, štož jen tebi niekaza, to ty dwójce zabudźeš. To sej jen myſli, zo džěci přeco džěći wostanu. Jězus- marja, dyrbí da jen wšo sam ... ?! Što?«	džensa drie hinak wo tym mysla; nětko to skónčne akceptuja; w Polskej pozdźe wobjedua; w Berlinie jenož ble- dza a ničo niečnia; Hač nětko hiſće čerstwe catty maja? na serbskich zarjadowanjach husto spěwaja	ludžo praja, zo ...; ludžo powědaja, zo ...; ludžo jeho tola respektuja; hdyž so ludžo pře- derje čuja, da ...; ludžo wězo za njej hladaja; tak so ludžo tola sami wobšudźa; ludžo nimaja nihdy dosć sad a worješki	wužiwamy dual, hdyž rěčimy wo dwěmaj zjawomaj; natoloujemy singu- lar, počahujo so na jenož jedyn před- mjet; chcemy-li pak jasnje wuprajić, zo jedna so wo wjacē hač dwaj, triebamy plural; za tutu solo- tej triebamy čerstwy sad a worješki
neutralna forma: w rěčanej a pisanej rě- či, husto tež w nowi- narskim/wědomost- nym stilu; počahuje so powšitkownje na môžnych činielov	neutralna forma: počahuje so abso- lutnje na kóždeho potencielneho čini- ćela abo specielnie na rěčaceho resp. słuchaceho (adre- sata)	neutralna forma: skerie we wobchad- nej rěči: husto w dialogu („jen“); po- čahuje so absolut- nje na kóždeho čini- ćela abo specielnie na rěčaceho abo adresata	neutralna forma: počahuje so na po ličbje wobmjezowa- nych, konkretnej pomjenujomnych a faktiskich činielov	neutralna forma: skerie we wobchad- nej rěči: husto w dialogu („woni“) ← (hlej „woni“) abo powšitkownje na wšeč potrieche- ných ludži (poten- cielnych činielow) inkl. rěčaceho a adresata	neutralna forma: husto we wučbni- cach; počahuje so na wšitkých poten- cielnych činielow inkl. rěčaceho a adresata	neutralna forma: husto we wučbni- cach; počahuje so na wšitkých poten- cielnych činielow inkl. rěčaceho a adresata
man nehme ... – wzmiče ... ; wzmiče tři jejá, punt cokora a poł kuska butry						
dort kann man gut leben – tam móže čłowiek / je(dy)n derje žiwy być						
das kann man nicht sagen – to so njeda rjec, to so njehodži prajic; das kann man nur schwer beschreiben – to je čežko wopisać						
das kann man essen – to so jě; to da so jěsc						
man darf also gespannt sein – tuž smy hiložo wcipni (na to)						
wie man weiß – kaž wěmy; kaž kóždy wě; kaž je znate						
was kann man da machen? – što so tu hodží činić? što móže je(dy)n činić?; da kann man nichts machen – to je(dy)n njemóže ničo činić						
wenn man uns hier erwischt – hdyž nas tu něchtó lepi / nas tu lepja						
das weiß man eben – to so tola wě; to je(dy)n tola wě						
was man nicht so alles tut für ... – što čłowiek / je(dy)n wšo nječini za ...						